

# Spørgsmål og svar til Klimatiltagsprogrammet 2027-2030

## Spørgsmål 1

Opslaget nævner at "ansøgninger skal kunne sandsynliggøre, at de udvalgte teknologier har et reduktionspotentiale i dag eller indenfor en kort årrække" og der er generelt fokus på klimatiltag. Samtidig er 1) baseline-emissioner for dyr med udearealer og for økologiske slagtegrise, og 2) Videreudvikling af målemetoder til kvantificering af gasemissioner fra udegående dyr specifikt nævnt. Vil det være et fast krav for at modtage støtte, at et projekt omfatter et eller flere konkrete virkemidler (til udegående/økologisk produktion), eller vil et projekt også kunne støttes, hvis det alene rettes mod målemetoder og baseline-emissioner? Spørgsmålet bunder bl.a. i, at der ikke rigtig findes modne virkemidler til økologiske produktioner og det kan derfor være svært at pege på konkrete virkemidler til inddragelse i et projekt. Tillægsspørgsmål: Jeg går her ud fra, at "udegående dyr" i relation til målemetoder også omfatter dyr med adgang til udearealer, idet der ikke er færdigudviklede målemetoder til fx økologiske slagtegrise, er det korrekt?

## Svar 1

Et projekt kan godt modtage støtte, hvis det alene rettes mod målemetoder og baseline-emissioner. Vurderingsudvalget vil lægge vægt på argumentationen for, hvorfor netop sådanne et projekt vil forbedre viden inden for f.eks. udegående/økologisk produktion.

Ift. dit tillægsspørgsmål, er svaret ja, "udegående dyr" i relation til målemetoder omfatter også dyr med adgang til udearealer.

## Spørgsmål 2

For indsatsen vedr. afdækning af væsentlige sideeffekter ved brug af syntetiske nitrifikationshæmmere står der at der ikke gives midler til: 'Identifikation af tabsveje samt måling og reduktion af lattergasemissioner, da disse emner vurderes dækket i andre projekter.'

Jeg mener at det er helt grundlæggende at måle N<sub>2</sub>O tabet i marken parallelt med målinger af sideeffekter (for eksempel NH<sub>3</sub> emissioner) for at sikre at hæmmeren virker efter hensigten og ikke evt. har mistet effekten ved behandling (for eksempel forsuring med svovlsyre som der specifikt efterspørges). Skal det forstås således at det vurderes negativt hvis der inden for et projekt afsættes midler til 'basis N<sub>2</sub>O målinger' i marken parallelt med målinger af potentielle sideeffekter?

## Svar 2

Årsagen til, at opslaget ikke lægger op til målinger af N<sub>2</sub>O, er at der allerede er mange projekter i gang, som foretager præcis dette. Det kan derfor godt blive vurderet negativt, hvis en ansøgning inkluderer målinger af N<sub>2</sub>O, og det gør projektet betydeligt dyrere. Vi vil i stedet opfordre til at søge samarbejder med projekter, hvor de måler netop dette.

## Spørgsmål 3

I 3.1.1 Kædeeffekter og kombinationseffekter mellem stald- og lagerteknologier til gødningshåndtering skriver i bl.a.:

Vidensbehov:

Dokumentation af effekten af teknologier til at reducere gasemissioner til gyllehåndtering i grisestalde og efterfølgende påvirkning på udledning fra lager.

- af vask af gyllekummer på emissioner fra fare-, drægtigheds- og smågrisestalde.
- af gyllesystemer, der reducerer opholdstid og gylleoverflade (gylletragte, v-formede gyllekanaler etc.) på emissioner fra fare-, drægtigheds- og smågrisestalde.
- ved anvendelse af linespil (skrabere) i smågrisestalde for at sikre kort opholdstid af gylle i stald.

Projektansøgninger der ikke vil modtage midler fra denne pulje

- daglig udslusning af gylle med linespil (skrabere) i slagtegrisestalde, farestalde og drægtigheds-stalde
- vask af gyllekummer i slagtegrisestalde, tragtformede gyllekummer i slagtegrisestalde og fare-stalde til løsgående diegivende søer

Der er noget selvmodsigende i disse to dele markeret med rødt, da det angives, at der er et vidensbehov i forhold til gylletragte i farestalde og samtidig er det et af de virkemidler der ikke gives midler til. Jeg vil gerne om I kan forklare, hvordan man skal forstå teksten? Hvis I evt. mener at der kun er et vidensbehov i forhold til lageret for dette virkemiddel (hvilket er korrekt), så bør I måske skrive det lidt mere tydeligt?

### Svar 3

Teksten skal forstås på følgende måde:

Der ønskes *ikke* forskning inden for tragtformede gyllekummer i slagtegrisestalde og fare-stalde specifikt til løsgående diegivende søer. Andre typer fare-stalde kan der godt søges penge til forskning i.

### Spørgsmål 4

Udover at det er klart i opslaget at det ikke ønskes studier af sideeffekter af biologiske nitrifikationshæmmere så står der ikke noget om hvilke syntetiske nitrifikationshæmmere, der ønskes undersøgt. Mit spørgsmål er derfor om det skal være nitrifikationshæmmere der 1) er på markedet i Danmark 2) er på markedet i EU eller 3) udover 2) markedsføres udenfor EU ?

### Svar 4

Det skal være nitrifikationshæmmere, hvor klimaeffekten er dokumenteret, da opslaget er rettet mod potentielle sideeffekter. Dette vil højst sandsynligt være en blanding mellem 1) og 2). Nitrifikationshæmmere, der markedsføres udenfor EU vil ikke være relevante.